

Beszámoló

IGMetall nemzetközi konferencia 2012.december 5-7., Berlin

Az IG Metall 2012. december 5-7. között nemzetközi konferenciát szervezett, amely az alapvető társadalmi változások során szükséges politikai vitákat generálta. A konferencia Berlinben került megrendezésre mintegy 750 résztvevővel (60 ország), amelynek egyharmada külföldi vendég volt a világ minden tájáról (Amerika, Japán, Ázsia).

A konferencia célja, hogy új előremutató fogalmat keressen az ipari vállalkozások számára és alternatív fejlődési irányokat vitasson meg a kormány, az egyetemek, környezetvédelmi csoportok és az ipar résztvevőivel.

2012. december 5. Főbb előadók rövidebb összefoglalója:

Detlef Wetzel az IGMetall alelnöke köszöntötte a mintegy 60 országból jött konferencia résztvevőit, majd rátért, hogy miért is fontos ez a két nap, hogy a különböző területről, pozícióból, szektorból jövő emberek megvitassák a nemcsak Németországra tartozó fejlődési irányokat egy igazságosabb, szociálisabb és fenntartható ipar, gazdaság és társadalom érdekében. Hangsúlyozta, hogy a mai fiatalság jogosan kritizálja a meggondolatlan tetteink következményeit. Elmondta, hogy amit a mai politika a fiataloktól követel az nem igazságos. Néhány európai országban a fiatalok 50 %-a munkanélküli és sok esetben a képzés után nem tudnak elhelyezkedni. Európában 70 millió ember szegénységben él. Ezeket a mutatókat és tendenciákat meg kell változtatni és jövőképet kell adni a fiataloknak. Kiemelte, hogy a gazdasági válságok hatására az országok társadalom szétesőben, amely a szélső jobboldal erősödését segíti. A világ globálisan egyre gazdagabb, a népesség meghaladta a 7 milliárdot, de az emberek bevételei nem, egyre nagyobbak az egyenlőtlenségek: növekedett a minimumot keresők száma, a strukturális munkanélküliség, amelyet a neoliberalista piaci szereplők sem tudnak mivel megmagyarázni és nem is akarják. Németországban egyre nagyobb a szegény és gazdag közötti különbség. A konferencián 60 ország résztvevői, különböző kultúrából, szektorból, szakmából jöttek el Berlinbe, hogy beszélgessenek, vitatkozzanak, gondolatokat cseréljenek, azért, hogy minden régi módszert megkérdőjelezve valami új megoldást keressenek. Egy új modellt, amely fenntartható gazdaságilag és ökológiailag és egyben szociális is. Olyan modellt, amelyben nincsen első vagy másodrangú munkavállaló, ahol van igazságosság és szolidaritás. A politika pedig legyen tudatos és ne hagyja, hogy a gazdaság irányítsa. A nemzetközi együttműködésre, együttgondolkodásra ma még nagyobb szükség van, mint valaha, mert csak együtt tudjuk megtalálni a megoldást a jövőre nézve.

Nouriel Roubini a New York Egyetemről előadásában makrogazdasági összefüggéseket mutatott be és hasonlított össze Amerikát, Európával, valamint Kínával, Latin-Amerikával, Afrikával. Határozott álláspontja, hogy a gazdasági fellendülések és hanyatlások amplitúdója elkerülhetetlenek, ha egy 2000 éves periódust nézzünk a gazdasági fejlődésben, akkor láthatjuk, hogy a kezdetekben India, Kína volt gazdaságilag fejlett, majd ez a súlypont áttevődött Európára később pedig Amerikára és most mind ez mintha visszatérne az ázsiai területekre.

Álláspontja szerint Németországnak, azért jobb a gazdasági helyzete még így a válság után is, mert nagyon erős párbeszédre épülő munkaügyi kapcsolatok rendszerével rendelkezik, valamint a munkavilágával összefüggő képzésekre is kiemelt hangsúlyt fektet. Ezenkívül a kollektív szerződések tartalma is valódi, azaz kitér még a munkavállalók megtartására, a termelési folyamatokra vonatkozó követelményekre, vagy a részmunkaidő szabályozására is, amelynek aránya a válság hatására növekedett. Az USA-ban a munkanélküliség a válság hatására valójában 11% (amely nem a hivatalos adat) nőtt. Az USA és Németország közötti különbség, hogy Németországban olyan szociális modell működik, amellyel lehetett a válság munkavállalókra gyakorolt hatásait enyhíteni. A 2007-2009 válság az utóbbi évtizedekben a legnagyobb válság volt, amely depresszióba vezethet, ha nem figyelnek a gazdasági, társadalmi, politikai szereplők. Előadásának összefüggéseiben elmondta, hogy ennek okai a privát eladósodás, az ingatlanpiac összeomlása, amelynek okai a banki és pénzügyi intézetek „laissez faire” angolszász kapitalista modell (a kormánzatnak csak a lehető legkisebb mértékben szabad befolyásolnia a gazdasági tevékenységeket, a döntéseket a piacra kell hagynia) amely még Reagan és Thatcher gazdaságpolitikája volt. A válság hatásai, hogy az emberek eladósodtak, az ingatlanpiac összeomlott, a hitelt-hitellel próbálják kiváltani, a bevételek nem nőttek, sokan elvesztették a termelésben az állásukat és így módon az igazságtalanságok is növekedtek. A 2009-es válság, majdnem depresszióba vezetett, ezt csak a kormányzatok beavatkozása (bankoknak, pénzintézeteknek adtak támogatást, mikor ők okozták a válságot) tudta megakadályozni, de ezzel a kormányok adósodtak el. Azonban ez a szükséges rossz volt, amelyet meg kellett tenni ahhoz, hogy a legrosszabbat, a gazdasági depressziót elkerüljék. Ezek az intézkedések 2010-2012 között kis javulást okoztak és a megtakarításokkal az adósság és hiányt próbálták kiegyenlíteni. A túl sok megszorítás nem vitt előre például Angliában vagy az Európai Unió perem országaiban. A hiányt csökkenteni kell, de nem gyorsan, mert a túl sok megszorítás a recessziót fogja növelni. A befektetőknek nincs bizalma a gazdaságokban, több ország hitelkelepcében van (görögök, spanyolok, olaszok, portugálok). A monetáris politika már politikai egységet tesz szükségessé és ebbe az irányba kell haladni a gondolkodásnak. A globalizáció hatására már nem léteznek gazdasági szigetországok, már minden-mindenre hat és befolyásol a gazdaságban: IT fejlődések, bizonyos ágazatok előretörése (nanotechnika, géntechnika, biotechnika) a közösségi média világa is teljesen megváltoztatta a gazdaság arcát. Prognózisa szerint Kína gazdasága, valamint Latin-Amerika, Közép-Afrika, Oroszország gazdasága fog növekedni a következő 10-20 évben.

Jill Rubery, a manchesteri egyetemről a család felbomlását, tagoltságát hasonlította össze a munkaerőpiac szerkezetének felbomlásával, széttagoltságával. Kutatási projektjének fő elemei közé tartozik a munkaerő-piaci politikák hatása a minimálbérre, a munka új formáira és a rugalmasságra. A munkaerő-piac nemzetközi összehasonlítását mutatta be például, megvizsgálta az országokat a család és a munkaerő-piaci politikák kombinációjára nézve, amelyet számos gazdag országban nem is figyelnek. Vallja, hogy: "Minél több szociális vonatkozásra van szükség az európai társadalmi struktúrában."

A délután folyamán pódiumvitatát folytattak a „Jobb élet felé vivő változásokról”. A pódiumbeszélgetés szereplői: Rainer Dulger, elnök, Gesamtmetall, Bertold Huber, elnök, IGMetall, Hubert Weiger, elnök BUND (Környezet- és természetvédelmi Egyesület Németország). A vita témái: a javak és bérek igazságtalan elosztása, valamint a klímaváltozás és annak kérdései, hatásai a munkavilágára.

Weiger szavait idézve: „A fenntarthatóságot elfelejtethetjük, ha a szociális igazságosságot nem valósítjuk meg. Ha egyre több embert zárnak ki a közösségből (társadalomból), az egyre jobban

növeli a szegénységet, ill. más embereknek többet kell dolgozniuk alacsonyabb béréért. Az energiaváltozást továbbra is ösztönözni kell, mert a jelenlegi folyamatok nem megfelelően zajlanak

Dulger szerint a az európai ipari zóna már nem egyedül van a piacon, figyelembe kell vennie a globális világ kihívásait és így kell versenyképes maradjon a változás során.

Huber a társadalmi igazságtalanságokat fel kell számolni. Az emberiség 25%-a használja az erőforrások 75%-át. Csökkenteni kell az atomenergiát és annak veszélyeit és a földek kizsákmányolását is. Mit tettek eddig a német szakszervezetek- IGMetall?

- képviselik a minőségi növekedést a gazdaságban;
- az elektromos mobilitás területén az autóiparban a szakszervezetek vizsgálatokat végeztek, hogy az autóiparban levő munkavállalók képzettségi szintje megfelel-e az áttérésre;
- az energiaváltozás stratégia anyagainak előkészítésébe az IGMetall is részt vett;

Véleménye szerint, ha a CO2 kibocsátás csökkentését szembeállítanák a munkanélküliséggel, akkor az problémát okozna a szakszervezetek számára. A fenntarthatósággal kapcsolatban elmondta, hogy: „A fiatalokra szükség van, tanuljanak, legyenek képzettek, hogy együtt fenntarthatóbbá tehesük a világot.”

2012. december 6. délelőtt

Fórum 4.: Fenntartható ipari szerkezetátalakítás

Globálisan kötelező érvényű klímaegyezmény múltban azért akadtak el, mert a kormányok nem tudtak megegyezni a szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatban a konkrét célkitűzésekben. Annak ellenére, hogy hiányzik a nemzetközi szabályozás, sok ország rájött, hogy a fenntartható növekedés elérésének alapja az ipar fenntartható erőforrásainak megléte valamint a több és jobb munkahely. Az országok különböző utakon indultak el, melyek többek között az állam szerepében, az eszközökben és intézkedésekben különböztethetünk meg. A fórum célja, hogy mélyreható vitát indítson el a különböző stratégiákra, a "zöld utakra".

Fórum szakértői:

Kurt Hübner, Egyetem, British Columbia/Vancouver
Carlo C. Jaeger, elnök, Global Climate Forums
Kathryn Harrison, Egyetem, British Columbia/Vancouver
Eva Sternfeld, Berliini Egyetem Kína Intézet
Jürgen Kerner, ügyvezető elnökségi tag IG Metall

2012. december 6. délután

Fórum 7.: Az ipar „zöld utakon”

Az ipar ökológiai átalakulása csak akkor lehet sikeres, ha a vállalatokat ebbe bevonják. Vannak már jó példák, amelyek megmutatják, hogy milyen lehet egy fenntartható vállalati stratégia. Gyakran észrevétlen marad a lakosság számára azok a viták, amelyeket a vállalkozások folytatnak és emellett intenzív projekteket folytatnak, amelyek meghatározzák anyagi erőforrás-hatékonyságot,

gazdaságosságot valamint új foglalkoztatási területek létrehozását. Üzemi tanácsok és a munkavállalók jelentős mértékben hozzájárulnak ehhez. Gyakran ők azok, akik impulzust adnak egy projekt végrehajtásában. Ezzel jelentősen járulnak hozzá egy sikeres felépítéshez, változáshoz. A fórum szereplői különböző módon, mind nemzeti, mind globális szinten, különböző pozícióból képviselték álláspontjukat és mutatták be jó gyakorlatukat a fenntarthatósággal kapcsolatban.

Fórum szakértők:

Michael Braungart, Cradle to Cradle[®] Innováció és minőség Tanszék, Erasmus Universitát Rotterdam

Yvette Pena Lopes, BlueGreen Alliance USA

Siegfried Russwurm, elnökségi tag Siemens AG

Reinhard Voges, ÜT elnök, Salzgitter Service und Technik GmbH

Jeanette Iren Moen, Kereskedelmi és Ipari Minsztérium Norvégia

Christiane Benner, ügyvezető elnökségi tag IG Metall

A politikát úgy fogjuk mérni, hogy milyen befektetéseket és intézkedéseket tesz a gazdaságban és a társadalomban, amely biztonságos munkafeltételeket teremt és egyben az ökológiai gondolkodást tükrözi - Berthold Huber, az IG Metall elnöke.

Budapest, 2012. december 10.

Potápi Rita, nemzetközi titkár